

jedna

Keď sa vám
život rozpadne...

dobrá

vec

všetko,
čo potrebujete, je...

ALEXANDRA POTTER

*Venované Eltonovi.
A všetkým úžasným zvieratkám,
ktoré menia naše životy k lepšiemu.*

Copyright © Alexandra Potter, 2022

„First published in 2022 by Macmillan,

an imprint of Pan Macmillan,

a division of Macmillan Publishers International Limited“

Translation © 2022 by Bronislava Duhanová

Cover design © Mel Four/Pan Macmillan Art Department

Author photograph © Rhian Ap Gruffydd

Slovak edition © 2022, 2023 (elektronická verzia) by NOXI

All rights reserved.

jedna
dobrá
vec

ALEXANDRA POTTER

noxi

Prológ

Ahoj,

pamätáš si, keď sme ako deti písali ďakovné listy? Väčšinou po Vianociach alebo po narodeninách a muselo to byť krasopisne. Nuž, tento email je môj ďakovný list tebe.

Keď sa mi zrútil svet, mala som pocit, že nemám budúcnosť. Opustiť môj starý život a skúsiť začať žiť nový, bola desivá predstava. Dobré vieš, že som sa odjakživa bála riskovať. Nikdy som nebola taká odvážna ako ty. Čo si to zvykla hovorievať? Že celý život sa odohráva na okraji našej zóny komfortu...

Nuž, nakoniec som predsa len dala na tvoju radu. Lebo, vieš, čo je ešte desivejšie, než začínať odznovu? Predstava, že už nikdy nebudeš šťastná. Napriek tomu, že všade okolo nás sú ľudia so zlomenými srdcami, cítila som sa veľmi osamelo.

Ale potom, čo som prišla sem, som pochopila, že až keď stratíš to, čo miluješ, objavíš to, na čom naozaj záleží. Okrem toho som objavila aj jedno tajomstvo. Všetko, čo potrebujeme k tomu, aby sa nám oplatilo znovu žiť, je aspoň jedna svetlá stránka. Jedna dobrá vec, náhodné ľudské gesto – ako napríklad úsmev neznámeho človeka, priateľské objatie alebo nejaká náhodná a nečakaná láskavosť, ako keď ti v kaviarni urobia do kávovej peny škoricové srdiečko. Alebo aj starý zanedbaný pes, ktorý nemá meno.

Jedna dobrá vec, jediná svetlá stránka, dokáže úplne zvrátiť chod udalostí. Má silu uzdraviť naše srdcia, inšpirovať odvahu a radosť, vytvoriť skutočné priateľstvo, ktoré

dokáže znovu zjednotiť celú komunitu. Alebo dokonca niekomu zachrániť život.

Takže ďakujem za radu. Viem, že nie sú Vianoce a ani nemám narodeniny, ale keď som to potrebovala najviac, tvoje slová mi dali ten najcennejší dar zo všetkých – nádej.

XOXO

Sedem štádií

Sedem štádií žialu je slávna teória psychiatričky Elisabeth Kübler-Rossovej, ktorá vysvetľuje naše reakcie na komplikovanú udalosť straty. Strata môže byť výsledkom rôznych situácií – smrti niekoho blízkeho, rozpadu vzťahu alebo akejkoľvek veľkej životnej traumy. Napríklad taký rozvod reprezentuje smrť manželstva a všetkých nádejí a snov, ktoré ste doň vkladali. Po niečom podobnom rozhodne musíte prejsť fázou žialu, aby ste sa mohli začať zotavovať.

Po počiatočnom šoku a prekvapení sa vydáte na cestu, ktorá vás prevedie sériou komplikovaných emócií, až začnete postupovať smerom k akceptácii, nádeji a časom aj k radosti. V skutočnosti však žiaľ nie je lineárny a city sú komplikovaná záležitosť. Sedem štádií žialu preto musíte chápať len ako akýsi všeobecný návod. Pocit straty je univerzálny, zároveň však veľmi osobný a každý preto musí prejsť svoju vlastnú cestu.

PRVÉ ŠTÁDIUM:
TO SNÁĎ NIE!

Yorkshire

„Tak, čo myslíte?“

Realitný maklér práve dokončil obhliadku prízemia a otvoril drevené borovicové dvere, aby mi ukázal spálňu.

Je to síce nevinná otázka, ale v prípade čerstvo rozvedenej ženy nie je práve najvhodnejšia. Obzvlášť ak ide o ženu, ktorá sa práve impulzívne rozhodla opustiť Londýn a všetkých svojich priateľov, dať výpoveď v škole, kde učila desať rokov, a presťahovať sa do Yorkshire Dales vzdialeného niekoľko stoviek kilometrov, kde nikoho nepozná.

Myslím si všeličo. V prvom rade som stále v šoku. Stále sa mi nechce veriť, že sa moje manželstvo skončilo. Myslím, že som sa poriadne nevyspala už celé mesiace, že mám krízu stredného veku, že som včera zúfalo hľadala kľúče a nakoniec som ich našla v chladničke, že som pribrala tri kilá. Och, koho sa to tu snažím obalamutiť? Desať kíľ. Že sa cítim stratená a zmätená, že sa v tme prehadzujem v posteli a stále dúfam, že je to všetko iba zlý sen. Že je to všetko moja vina.

Že ho stále ľúbim.

Že ho nenávidím.

Že si tajne prajem, aby som bola ten typ ženy, ktorá v zúrivosti stvára šialené veci, pomstí sa nevernému exmanžellovi tak, že mu upchá výfuk, že mu sprejovou farbou počmára auto, nie žena, ktorá mu vyžehlila košeľe, úhľadne ich poskladala a nechala v garáži, aby si ich mohol vyzdvihnúť spolu so zvyškom svojich vecí.

„Je to veľmi pekné,“ poviem zdvorilo a obzerám sa po tlmene osvetlenej izbe so staromódnymi tapetami s kveti-

PRVÉ ŠTÁDIUM: TO SNÁĎ NIE!

novým vzorom a vyblednutým hnedým kobercom, ktorý je o niečo tmavší na miestach, kde kedysi stál nábytok.

Myslím, že som sa úplne zbláznila a robím obrovskú chybu.

Do nozdier mi vojde silný zatuchnutý pach plesne a zrazu mi bolestivo chýba domov.

Problém je v tom, že ja už nemám žiaden domov, po ktorom by sa mi mohlo cnieť. Bol predaný v rámci rozvodovej dohody. Po novom roku sa doň nasťahujú noví majitelia, mladý pár s dvoma malými deťmi. Môj bývalý manžel sa odsťahoval k jeho novej priateľke. Jeho syn Will, môj milovaný nevlastný syn, ktorý s nami zvykol tráviť víkendy a sviatky, už skončil školu a cestuje po svete. Ostala som len ja a prázdny dom plný spomienok.

A práve preto dnes, pár týždňov pred Vianocami, keď zvyšok sveta zháňa vianočné darčeky a výzdobu, ja hľadám nový domov.

„Viem, že vo vyhľadávacích kritériách ste uviedli, že uprednostňujete byt, podľa možnosti zrekonštruovaný, ale povedal som si, že s touto poslednou nehnuteľnosťou zahrám tak trochu vabank...“

Je neskoré popoludnie a je to posledná nehnuteľnosť na dnešnom zozname obhliadok pred tým, ako sa vrátim do Londýna. Ráno som ešte za tmy nastúpila na expresný vlak z King's Cross. V Leeds som potom presadla na lokálku, ktorá ma vzala na úchvatnú cestu dramatickou krajinou, kým sme konečne nezastali na malej veternej stanicičke na okraji Yorkshire Dales.

Tam ma už čakal pán Hardcastle, môj realitný maklér, ktorý odpovedal na môj email, v ktorom som prejavila záujem o nehnuteľnosť v tejto oblasti. Dodnes sme si iba písali.

Energický pán Hardcastle, plný života, s červenými lícami a v menčestrovom saku, ani trochu nepripomínal svoje náprotivky z Londýna v na mieru šitých oblekoch. Srdečne mi podal ruku a takmer mi pritom polámal prsty. Potom ma posadil na sedadlo spolujazdca vo svojej starej Toyote Rav4 a okolo polí plných kráv a oviec ma odviezol do Dales. Ukázal mi všetky nehnuteľnosti, ktoré sú momentálne na trhu, a veselo pritom komentoval počasie čistým penninským prízvukom.

„V predpovedi počasia tvrdili, že bude pršať... Namiesto toho je zima ako v psinci... Máte sakramentské štesci, včera se tu čerti ženili... Ve vrchech i snežilo... Ale vyzerá, že sa vyjasňuje... Aha, už vidieť aj kúsek modrého neba... Ak sa to zase nepoondie, cez víkend by mohlo byť pekne...“

Vzhľadom na to, že je začiatok decembra, jeho optimizmus ohľadne počasia je pozoruhodný. Rovnako jeho schopnosť vidieť na tejto tristoročnej kamennej barabizni aj nejaké pozitíva. Je to stará vidiecka chalupa v malebnej dedinke Nettlewick, pôvodne postavená pre paholkov na statku. Má tmavé miestnosti a žltkasté steny zafarbené od nikotínu. Vyzerá, že zúfalo potrebuje rekonštrukciu.

Rovnako ako ja.

„Má určitý šarm, čo poviete?“

„Nie som si istá, či považujem plesň za šarmantnú.“ Ukážem smerom k strašidelne vyzerajúcemu hríbovitému útvaru vyrastajúcemu zo steny. „Alebo červotoče.“ Zaostrím zrak na podozrivo vyzerajúce trhliny v jednom zo stropných trámov.

„Majiteľ je ochotný baviť sa o cene,“ pokračuje entuziasťicky pán Hardcastle a kníše sa na opätkoch. „Ze zadnej

PRVÉ ŠTÁDIUM: TO SNÁĎ NIE!

záhrady je krásny výhľad na západ. Stojí tam síce pár baráčikov, ale v podstate vidíte celý Dales.“

„A aký je výhľad spredu?“ Vykročím smerom k vyklápaciemu oknu a odhrniem sivastú a fľakatú záclonu. „Och, super – cintorín.“

„Aspoň tu bude ticho ako v hrobe.“ Pán Hardcastle sa nahlas zasmieja na vlastnom vtipе.

A ja mám okamžite pred očami mŕtvych. Spomeniem si na *Thriller*, hudobné video Michaela Jacksona.

„Majiteľ ten dom zdedil po svojej pratete, ale žije vonku, myslím v zahraničí, takže ho nepotrebuje.“

Vonku je tma a z okenného skla na mňa zíza môj vlastný odraz. Vyzerám unavene. Staro. Som bledá ako duch.

Nepotrebná.

Tak musel môj manžel vnímať naše manželstvo, keď sa rozhodol odísť. Ako nepotrebné. Tá myšlienka je ako ťažké závažie, ktoré mi padne na hrud'. Stále otočená chrbtom k pánovi Hardcastlovi, pevne zavriem oči a palcom a ukazovákom si šúcham slzné žľazy. Nesmiem sa rozplakať.

Nie tu.

„Nuž, jako som vravel, len som hral vabank.“

Zapne holú žiarovku visiacu zo stropu a ja otvorím oči. Chvilu sa len tak motám okolo okna. Môj odraz zmizol a môj výhľad sa rozšíri na vysoký kamenný múr, siluety holých konárov stromov a na súmrak na cintoríne. Sú len štyri hodiny popoludní, ale vonku je už takmer tma.

„Tak sa môžeme vrátiť k tomu bytu v prerobenej fabrike v meste, ktorý ste videli jako prvý...“

Za sebou počujem štukanie vypínačov. Pán Hardcastle sa podľa všetkého pokúša osvetliť schodište. Možno by som mala celé to sťahovanie zrušiť. Priznať si, že to bol z mojej

strany omyl a že som sa zbytočne unáhnila. Prenajmem si niečo v Londýne a uprosím riaditeľstvo školy, aby som sa mohla vrátiť na svoje miesto. Napokon, toto sa mi vôbec nepodobá. Nie som impulzívna. Som praktická. Opatrná. Penzijné fondy ma kvalifikujú ako zákazníka, ktorý sa „vyhýba riziku“.

Navyše, nehovoriac o všetkých tých radách z motivačných kníh, ktoré varujú, aby ste akékoľvek zásadné rozhodnutia odložili minimálne o rok po rozvode. Na nočnom stolíku mám takých kníh celú kopu.

„Myslím ten s terasou na streche, ktorý sa vám páčil. Asi desať míľ odtáľto. O ten je ale veľiký záujem. Je blízko trhu a veľikých obchodov a vôbec šeckých moderných vymožeností...“

V pozadí počujem realitného makléra a jeho obchodnícke triky.

„Takže, ak to myslíte vážne, radím vám konať čo najrýchlejšie.“

Stále meravo hľadím von oknom. Zrazu sa tam niečo mihne. Nejaký ružový záblesk a biele bodky. Zaostrím zrak. Začne pršať a dažďové kvapky hlasno udierajú do okna, formujúc potôčiky stekajúce po skle. Je to dáždnik. Jasno ružový dáždnik s bielymi bodkami. Sledujem dáždnik, ako sa pohybuje po cintoríne, skrývajúc svojho majiteľa. Rozosmeje ma to. V tom obraze je niečo rozkošne bizarné – strakatý záblesk farby, veselo poskakujúci na pozadí zimnej pľušti, ktorý vykúka spoza hrobov. Ako lúč svetla v temnote.

„Beriem to.“

Otočím sa od okna a pozriem na realitného makléra, ktorý na mňa čaká na vrchu schodišťa a študuje displej svoj-

PRVÉ ŠTÁDIUM: TO SNÁĎ NIE!

ho telefónu. Pán Hardcastle zdvihne zrak a zatvári sa ako jeden z mojich žiakov, keď ich prichytím pri nejakej nepleche.

„Prepáčte, vánočné nákupy,“ vysvetľuje ostýchavo. „Parfum. Pre manželku. Kupujem jej ho každý rok.“ Rýchlo odloží telefón. „Čo jste to vraveli?“

„Že to beriem.“

„Och, výborné! Veľmi chytré rozhodnutie. Prerábky starých tovární a skladov sú momentálne medzi profesionálmi ako vy velice obľíbené...“

„Nie, chcem kúpiť tento dom.“

„*Tento?*“ opakuje, akoby sa mu ani nechcelo veriť, že jeho obchodnícke triky by mohli aj fungovať.

Jeho rozpaky mi iba dodajú odhodlanie. Na tom dome niečo je – aký je zanedbaný a nemilovaný. Niečo sa vo mne pohne. Potrebuje niekoho, kto by ho mal rád a znovu prebral k životu. Pomaly zostupujem po úzkom schodisku.

„Ponúknem takmer plnú cenu. Žiadam len toľko, aby majiteľ ihneď stiahol dom z ponuky a aby sme do Nového roka podpísali zmluvu.“

„Pravdaže... to zariadim... ihneď se spojím s predajcom v Singapore.“ Kroky pána Hardcastle ma rýchlo nasledujú dolu schodmi. „Spolehnete se, pani Brooksová, v realitnej kancelárii Hardcastle a syn jsú vaše problémy našimi riešeniami...“

„Och, pán Hardcastle, ešte niečo,“ zastanem pod schodmi, otočím sa a vidím, ako si udrie hlavu o jeden zo stropných trámov a zasipí od bolesti.

„Kúpte manželke pod stromček konečne niečo iné. Verite mi, toho poondiateho parfumu má už po krk.“

Londýn

O šesť týždňov neskôr

„To je všetko?“

Šťahovacia služba vynáša posledné krabice z chodby.

„Áno, myslím, že áno.“

Konečne je tu deň sťahovania. Po týždňoch strávených v spoločnosti maskovacej maliarskej pásky a bublinových obalov je dom konečne prázdny.

Stojím vo dverách a chystám sa za sebou zamknúť, keď sa ma zrazu zmocnia pochybnosti.

„Viete čo? Počkajte chvíľu,“ zavolám na chlapíka zo sťahovacej služby, ktorý práve vychádza z bytu. „Ešte raz to tu skontrolujem.“

Rýchlo sa prejdem po prázdnych izbách. Nechala som tam všetky záclony, no napriek tomu sa moje kroky ozývajú na drevených parketách. Zrazu si spomeniem, ako sme sa sem pred desiatimi rokmi nasťahovali ako čerství novomanželia. Vtedy sa mi tieto miestnosti zdali nové a úžasne vzrušujúce. Pobehovala som po dome plná energie a entuziazmu. Hlavu som mala plnú farebných schém a nápadov...

Radšej ten prúd myšlienok zastavím.

Možno som všetko zbalila, ale to, čo som tu prežila, ostane naďalej vryté v týchto stenách. Tak či onak, teraz nie je najvhodnejšia chvíľa na emocionálny výlet do ríše spomienok. V prázdnej knižnici v obývačke si všimnem malú zarámovanú fotografiu. S pocitom zadostučinenia ju rýchlo schmatnem. Ešteže som sa vrátila.

PRVÉ ŠTÁDIUM: TO SNÁĎ NIE!

Je to jedna z tých malých štvorcových fotografií s bielym okrajom, aké sa robili v sedemdesiatych rokoch. Som na nej s mojou staršou sestrou Josie. Hoci na fotke ako staršia sestra nevyzerá. Sme tam obidve naozaj malé. Máme na sebe rovnaké rifľové overaly a sedíme na múriku pred domom našich starých rodičov v Yorkshire. Obidve sa škeríme do objektívu a cmúľame nanuky v tvare rakety. Mamu sme stratili vo veľmi útlom veku, preto sme u starých rodičov trávil všetky školské prázdniny. Vychovával nás osamelý otec, ktorý sa v snahe zabudnúť stal vorkoholikom. Doma bolo vždy akosi smutno a prázdno, ale dom starých rodičov v Nettlewicku bol vždy srdečný a teplý a stal sa naším vitaným únikom. A to je práve dôvod, prečo som sa rozhodla začať odznova práve v tejto dedinke. Potrebujem byť obklopená šťastnými spomienkami. Zobúdať sa na mieste, ktoré pre mňa vždy bolo bezpečným útočiskom, nech sa dialo čokoľvek.

Vložím fotografiu do kabelky a rýchlo skontrolujem zvyšok domu. Potom za sebou zamknem vchodové dvere a do priečinku na poštu na dverách vhodím kľúče. Realitný agent má svoj pár, takže tieto nechávam pre nových majiteľov. Keď začujem, ako spadnú na rohožku za dverami, spomeniem si, že som na nich nechala kľúčenku – hlúpy suvení z víkendu strávenom v Taliansku. Boli sme tam pred pár rokmi osláviť moje narodeniny.

Myšlienky sa mi zase pohnú nebezpečným smerom, ale zatlačím ich späť. Sprostá šikmá veža v Pise mi na kľúčoch predsa chýbať nebude. Veď ani nepadá správnym smerom.

Veľké sťahovacie auto je zaparkované na ulici a čaká so zapnutými výstražnými svetlami. Dom sa nachádza na ruš-

nej ulici a tak, ako väčšina domov v Londýne, nemá dvor. Sťahovacie auto preto muselo zaparkovať na rohu ulice za kopou vyhodených vianočných stromčekov. Je síce tretí januárový týždeň, ale komunálne služby ich zatiaľ nestihli recyklovať. Ležia tam na kope ako takí úbožiaci, bez ihličia aj ozdôb. Život je niekedy naozaj brutálny, ešte aj pre vianočné stromčeky.

„Olivia!“

Pozorujúc chlapov zo sťahovacej služby, ako nakladajú do auta posledné kúsky môjho majetku, začujem za chrbtom svoje meno.

„Och, dobrý deň, Madeleine.“

Na rohu zbadám susedu, ktorá práve vyšla zo záhradnej bráničky. Donútim sa do úsmevu. Madeleine je naša miestna klebetnica a domobrana v jednej osobe. Všetkým sa stará do života. Odkedy sa môj exmanžel odsťahoval, je prakticky zaparkovaná za zatiahnutými žalúziami ako nejaká strážna hliadka. Našťastie, rozhovoru s ňou som sa doteraz vyhýbala vďaka mojim tajným chodníčkom a odchodom do práce v skorých ranných hodinách.

Doteraz.

„Už celú večnosť som dúfala, že vás stretnem. Aj s Rogerom sme vám chceli povedať, ako veľmi nás mrzí, že sa s Davidom rozchádzate...“ Omotá sa do obrovského svetra ako do nejakého vodopádu a prekříži si ruky na hrudi. Očividne na mňa cíhala za oknom. Je totiž v papučiach. „Ako sa máte?“

„No viete...“ odmlčím sa, došli mi slová.

Ale Madeleine to, pravdaže, nevie. Nemá o tom ani poňatia. Štyridsať rokov je vydatá za Rogera, účtovníka na dôchodku. Jej život je prísne rutinný – spolok žien v kostole,